

І.Є. ХАУСТОВА, старший викладач НТУ «ХПІ»

Р.А. АЛЛАБЕРДІЄВ, студент ЕК факультету НТУ «ХПІ»

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПОБУДОВИ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Нові економічні умови господарювання висунули на перший план завдання стійкості підприємств та їх здатності протистояти деструктивним ситуаціям, вирішення яких дозволить забезпечити стійкість та дієвість функціонування виробничих економічних систем.

Нинішнє функціонування сучасних українських підприємств ускладнене трьома особливостями економічної ситуації в країні.

По-перше, українські підприємства діють у постійно мінливих економічних умовах. При плановій і розвинутій ринковій економіці існує відносна стабільність середовища. У розвинутій ринковій економіці підприємства зазнають краху і з'являються нові, але кількість подібних підприємств в окремо взятій галузі за визначений період часу невелика в порівнянні з масштабами всієї галузі в цілому. В Україні зараз зовсім інша ситуація, яка характеризується нестабільністю політичних, економічних і суспільних відносин.

По-друге, у будь-якій взаємозалежній економіці поділ праці повинен опиратися на координуючий механізм. Результатом координації в економіці є створення системи зв'язків, яка полягає в скороченні витрат на пошук партнерів і ведення операцій.

По-третє, на більшості сучасних промислових підприємств (і, зокрема, машинобудівних) відсутній цілісний механізм управління економічною безпекою, що в свою чергу обумовлює появу сукупності проблем виробничого і невиробничого характеру.

Саме така ситуація обумовлює необхідність появи принципово нового підходу до управління економічними системами, сутність якого полягає в обов'язковому дотриманні принципу безпечності функціонування та ефективного існування.

Слід зазначити, що найбільша увага в сучасних дослідженнях приділяється розробці стратегії реалізації економічної безпеки суб'єктів господарювання. У той же час питання створення механізму управління економічною безпекою не отримали значного поширення серед науковців та практиків.

Саме тому за умов подальшого ускладнення і посилення конкурентної боротьби особливого значення набуває проблема побудови механізму управління економічною безпекою промислового підприємства. Економічну

безпеку підприємства доцільно розглядати з кількох сторін: по-перше, з позиції власної безпеки стосовно збереження цілісності підприємства як системи; по-друге, підприємству слід враховувати, що воно може створювати небезпеку іншим суб'єктам: державі, підприємствам, юридичним і фізичним особам.

Керувати станом економічної безпеки – це, передусім, усувати або пом'якшувати організаційні, соціальні, правові, технічні та інші суперечності, які виникають у ході підприємницької діяльності та підтримувати такий загальний стан підприємства, який дозволяє здійснювати власну політику господарювання й функціонування. Для здійснення цього необхідний відповідний механізм.

Створення механізму управління економічною безпекою підприємства передбачає вивчення та переосмислення філософії життєдіяльності підприємств, створення відповідних організаційних структур, забезпечення професійної підготовки спеціалістів із економічної безпеки, планування запобіжних заходів на підприємствах промисловості, які включали б розробку окремих програм з відповідним інформаційним забезпеченням.

Список літератури: 1. *Ареф'єва О. В.* Планування економічної безпеки підприємств / О. В. Ареф'єва, Т. Б. Кузенко. – К. : Вид-во Європейського ун-ту, 2004. – 170 с. 2. *Барановський О.* Визначення показників економічної безпеки / О. Барановський // Економіка. Фінанси. Право. – 1999. - №8. – С. 14-16. 3. *Вечканов Г. С.* Экономическая безопасность : навч. посібн. / Г. С. Вечканов. – СПб. : Вектор, 2005. – 256 с.